

СОВЕТ ФАНИ ВА ТЕХНИКАСИНИНГ УЛКАН ТАДБИҚАТИ

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 158 (7048).

21 август, 1979 йил

СЕШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг космосда узоқ вақт училини тайёрлаш ва амалга оширишда қатнашган олимларга, конструкторларга, инженерларга, техниклар ва ишчиларга, барча коллективлар ҳамда ташкилотларга

Космонавтлар Владимир Афанасьевич ЛЯХОВга, Валерий Викторович РЮМИНга

Азиз ўртоқлар!
Батамииз фаани ва техникаси космос-
ни тадқиқ этиш ва ўзлаштиришда янги
буюк муваффақиятга эришди. Совет
космонавтлари Владимир Афанасьевич
Ляхов билан Валерий Викторович Рю-
мин космик фазода тарихда энг узоқ да-
вом этган 175 суткалик учини муваф-
фақиятли тугалладилар.

Совет космонавтларининг узоқ вақт
училини, уларнинг ер атрофи бўйлаб
қаҳрамонона меҳнати бутун дунёдаги
миллион-миллион кишиларнинг зўр кў-
нчилиши ва доний эътиборига сазовор
бўлди. «Салют-6» — «Союз» илмий-
тадқиқот комплексини илмий-техник-
кавий ва медицина-биологик тадқиқ-
отларнинг кенг программаси бажариш-
ди, жумладан, астрофизика қузуатувли-
ри, космик материалшунослика оид экс-
периментлар ўтказилди, биология объект-
ларининг вазнисизлик шароитидаги ри-
волуцияни ўрганилди, ернинг табиий
ресурслари тадқиқ этилди, космик ап-
паратларнинг янги приборлари ва система-
лари синаб кўрилди. Космонавтлар Ля-
хов билан Рюмин очик космосга чиқди-
лар ва мураккаб шароитларда радиоте-
лескоп антеннасини станциядан ажратиб
олиш ишларини бажардилар. Узоқ да-
вом этган учини даврида амалга оширил-
ган бир қанча экспериментлари Совет
Иттифоқи олимлари билан «Интеркос-
мос» программасида қатнашувчи соци-
алистик мамлакатларнинг олимлари,
шунингдек Франция олимлари тайёрладилар.

«Салют-6» орбитал илмий станцияси
сал кам икки йилдан бери космосда учиб
юрди, унинг одам бошқарадиган ре-
жимда ишлаш вақти ҳаммаси бўлиб бир
йилдан ошди. Шу давр мобайнида стан-
ция илмий тадқиқотларнинг узоқ давом
этган учта асосий экспедицияси ишладилар
ва «Тўрта экспедиция унга бориб келди.
«Интеркосмос» программасига муво-
фиқ, Чехословакия Социалистик Рес-
публикасининг, Польша Халқ Респуб-
ликасининг, Германия Демократик Респу-
бликасининг, Франция Демократик Респу-

бликасининг ва Болгария Халқ Респу-
бликасининг космонавтлари совет космо-
навтлари билан бирга учдилар, бу эса
қардош социалистик мамлакатлар сама-
рали илмий ҳамкорлигининг яққол да-
лилдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партия-
си Марказий Комитети, СССР Олий Со-
вети Президиуми ва СССР Министрлар
Совети Совет космонавтикасининг янги
катта муваффақиятини зўр мамнуният
билан қайд этидилар.

Владимир Афанасьевич Ляхов ва Ва-
лерий Викторович Рюмин, сизларни узоқ
давом этган космик учини муваффақия-
тли бажарганлигиниз билан сизидилан
табриклаймиз.

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-
тадқиқот комплексини илмий тадқиқот
узоқ давом этган одам бошқаруви
учини амалга оширишда, шунингдек
«Союз» космик транспорт кемаларини
ҳамда «Прогресс» автомат юк кемалари-
ни тайёрлашда, учинишда ва уларнинг
парвозини ўзлаштиришда қатнашган оли-
мларни, конструкторларни, инженерлар-
ни, техникларни, ишчиларни, космо-
дром, учиниш бошқаруш маркази, космо-
навтлар тайёрлаш маркази, команда-
ўлчов ва қидирув-қутқарув комплексла-
рининг мутахассисларини, барча кол-
лективлар ва ташкилотларни қизғин та-
бриклаймиз.

Азиз ўртоқлар! Совет космонавтика-
сининг янги буюк ютуғи сизларнинг Со-
вет Ватани бахт-саодати йўлидаги фидо-
корона меҳнатиниз натижасидир. Совет
космонавтларининг узоқ давом этган
экспедициясини муваффақиятли амал-
га ошириш билан мамлакат фаани ва
халқ ҳужалигини ривожлантириш ма-
нафатлари йўлида космик фазони тадқиқ
этишнинг КПСС XXV съезди белгилаб
берган муҳим вазифаларини ҳал этишга
катта ҳисса қўшилди. Тинчлик ва тарақ-
қиб йўлида, бутун инсониятнинг бахт-
саодати йўлида космосни ўзлаштиришда
сизларга янги ижодий муваффақиятлар
тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Суратда: космонавтлар Владимир Ляхов (юқорида) ва Валерий Рюмин. ТАСС фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ
ФАРМОНИ
КОСМОНАВТ-УЧУВЧИ
ЎРТОҚ В. А. ЛЯХОВГА
СОВЕТ ИТТИФОҚИ
ҚАҲРАМОНИ УНВОНИНИ
БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» ор-
битал илмий-тадқиқот ком-
плексига узоқ давом этган
космик учини муваффақия-
тли амалга оширилганлиги
ва бунда мардлик ҳамда қаҳ-
рамонлик кўрсатганлиги учун
СССР космонавт-учувчи
Владимир Афанасьевич Ля-
ховга Совет Иттифоқи Қаҳ-
рамони унвоини берилсин ва
Ленин ордени ҳамда «Олтин
Юлдуз» медали топширил-
син.

СССР Олий Совети
Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети
Президиумининг
Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.
1979 йил, 19 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИНИНГ
ФАРМОНИ
СССР КОСМОНАВТ-
УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ
В. В. РЮМИНГА
СОВЕТ ИТТИФОҚИ
ҚАҲРАМОНИ УНВОНИНИ
БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» ор-
битал илмий-тадқиқот ком-
плексига узоқ давом этган
космик учини муваффақия-
тли амалга оширилганлиги
ва бунда мардлик ҳамда қаҳ-
рамонлик кўрсатганлиги учун
СССР космонавт-учувчи
Валерий Викторович Рю-
минга Совет Иттифоқи Қаҳ-
рамони унвоини берилсин ва
Ленин ордени ҳамда «Олтин
Юлдуз» медали топширил-
син.

СССР Олий Совети
Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети
Президиумининг
Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.
1979 йил, 19 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ
ФАРМОНИ
ЎРТОҚ В. А. ЛЯХОВГА «СССР КОСМОНАВТ-
УЧУВЧИСИ» УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА
«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот ком-
плексига космик учини амалга оширилганлиги учун ўртоқ
Владимир Афанасьевич Ляховга «СССР космонавт-учу-
вичис» унвоини берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.
1979 йил, 19 август.

МАРДЛИК НАМУНАСИ

Космонавтларимизнинг яна
бир улкан жасорати тиллар-
дан-тиллarga қўйиб юрибди.
Космосда 175 кун! Ана шун-
нинг ўзи катта жасорат!

Фазогирларимиз бу гал
кенг программаларда ил-
мий-техникавий, медико-био-
логик тадқиқотлар ва тажри-
баларни аъло даражада ба-
жариб, эсон-омон ерга қўй-
дилар.

Шундай қилиб, узоқ
муддат давомида бошқарила-
диган илмий космик стан-
цияларни вужудга келтириш
йўлида ана бир муҳим қа-
дам қўйилди.
Эндилда бутун жаҳон
совет фаани ва техникасига
яна бир қарра қўйиб қўла-
гани бежиз эмас. Тарихда
энг узоқ космосда учини —
бу совет илмий-конструктор-

Владимир Ляхов ва Вале-
рий Рюминларнинг космосда
ўтказган ҳар бир кунини гоёт
самарали бўлди. Ана шу
кунлардан ташкил топган қар-
ишб ярим йил давомида
улар бажарган тадқиқотлар
албатта, Ерданг инсоннинг
бахт-саодати учун, фаанимиз
равнақи учун хизмат қила-
жак.

Ф. ИСМОИЛОВ,
фалсафа фанлари канди-
дати.

ва ишлаб чиқариш кол-
лективларининг, совет мута-
хассисларининг ҳам мисли-
з жасоратидир.

Владимир Ляхов ва Вале-
рий Рюминларнинг космосда
ўтказган ҳар бир кунини гоёт
самарали бўлди. Ана шу
кунлардан ташкил топган қар-
ишб ярим йил давомида
улар бажарган тадқиқотлар
албатта, Ерданг инсоннинг
бахт-саодати учун, фаанимиз
равнақи учун хизмат қила-
жак.

Владимир Ляхов ва Вале-
рий Рюминларнинг космосда
ўтказган ҳар бир кунини гоёт
самарали бўлди. Ана шу
кунлардан ташкил топган қар-
ишб ярим йил давомида
улар бажарган тадқиқотлар
албатта, Ерданг инсоннинг
бахт-саодати учун, фаанимиз
равнақи учун хизмат қила-
жак.

Владимир Ляхов ва Вале-
рий Рюминларнинг космосда
ўтказган ҳар бир кунини гоёт
самарали бўлди. Ана шу
кунлардан ташкил топган қар-
ишб ярим йил давомида
улар бажарган тадқиқотлар
албатта, Ерданг инсоннинг
бахт-саодати учун, фаанимиз
равнақи учун хизмат қила-
жак.

ҚИШЛОҚҚА ОТАЛИК ЁРДАМИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Ўзбекистон КП Тошкент
область комитети, область
ижроия комитети ва область
касаба союзулари Совети ша-
ҳарлар саноат корхоналари
ва ташкилотларининг область
колхозлари, совхозлари
оталик ёрдами кўрсатиш бўй-
ича социалистик мусобақа-
сининг 1979 йил биринчи яр-
мидаги яқунларини кўриб
чиқдилар.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети шунинг ташкиллашди-
лар, область шаҳарлари са-
ноат корхоналари, қурилиш
ва транспорт ташкилотлари
коллективлари зиммаларига
олган мажбуриятларни бажар-
ишда бориб, 1979 йилнинг би-

ринчи ярм йилидаги қиш-
лоқ меҳнаткашларига ота-
лик ёрдами кўрсатиш бўйича
маълум ишларни қилдилар.
Улар 2,2 миллион сумлик
дан кўпроқ ишларни амалга
оширишди. Қишлоқ ҳужалик
техникасини ремонт қилиш
ва тайёрлаш, устаконалар,
чорвачилик бинолари, ирри-
гация тармоқлари қуриш ва
уларни ремонт қилиш, посёл-
калар ва дала шийнонлари-
ни ободлантириш бўйича тад-
бирлар кўрилди. Давал
санахат тайёрлаш юзаси-
дан катта ҳажмдаги ишлар
амалга оширилди. Областа-
га ҳозиргача 32,1 минг тоина
сенаж тайёрланди. Чирчиқ
трансформатор заводи, Ян-
гийўл «Стройдормаш» заво-

ди, Ангрен керамика комби-
нати ходимлари яхши ишла-
дилар.
Янгийўл шаҳар саноат кор-
хоналари коллективлари ота-
лик ёрдами кўрсатишда катта
муваффақиятларга эришил-
ди. Улар ками ҳажми 645
минг сумлик иш бажаришди.
Янгийўлликлар бешта чорва-
чилик фермасини реконст-
рукция қилдилар, 6,9 минг
тоина дағал поали ем-хашак
тайёрладилар, эҳтиёт қисм-
лар ва материаллар билан
ердам бердилар.

Янгийўл ва Чирчиқ райо-
нлари ҳужаликларни қишлоқ
меҳнаткашларига маданий
маънавий тиббий ва савдо хиз-
матини яхшилашда катта ёр-
дам олдилар.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети кўпгина коллективлар-
нинг оталик ёрдами кўрса-
тишдаги ютуқларини ижодий
баҳолаш билан шунинг таъ-
киллашди. Айрим қиш-
лоқлар ва ташкилотлар қиш-
лоққа оталик ёрдами кўрса-
тиш бўйича зиммага олган
мажбуриятларини бажариш-
мапти. Олмалик ва Янгийўл
шаҳарлари корхоналари
коллективлари дағал ем-хаш-
ак тайёрлашда орқанда қол-
мадилар.

Ўзбекистон КП область ко-
митети, область ижроия ко-
митети ва область касаба со-
юзулари Совети область ша-
ҳарлари ўртасида оталик ёр-

дами кўрсатиш бўйича Янги-
йўл шаҳрини (шаҳар партия
комитетининг секретари
В. И. Рибалко шаҳар ижро-
ия комитетининг раиси А. А.
Аноркулов ўртоқлар) мусоба-
қа гоилиб деб топдилар. Ша-
ҳар меҳнаткашлари оталик
ёрдами кўрсатишда энг кўп
ҳажмдаги ишларни аъзага
оширишган.

Ангрен ва Бекбод шаҳар-
лари корхоналари ва ташки-
лотларининг бу соҳадаги ях-
ши ишлари таъкиллаб ўтил-
ди.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети шаҳар партия комитет-
лари, шаҳар ижроия коми-
тетлари, область корхонала-
ри бошланғич партия ва ка-
саба союз ташкилотлари зим-
масига 1979 йилнинг иккинчи
ярмида коллективларнинг
куч-гайратини оталик ёрдами
кўрсатишнинг ташкил этишини
янча яхшилаш, қишлоқ ҳў-
жалик техникаси ва механиз-
матор қадрларни пахта йиғи-
терини ҳаммаишга тайёрла-
шда ёрдам бериш вазифа-
сини юклядилар.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети шаҳар партия комитет-
лари, шаҳар ижроия коми-
тетлари, область корхонала-
ри бошланғич партия ва ка-
саба союз ташкилотлари зим-
масига 1979 йилнинг иккинчи
ярмида коллективларнинг
куч-гайратини оталик ёрдами
кўрсатишнинг ташкил этишини
янча яхшилаш, қишлоқ ҳў-
жалик техникаси ва механиз-
матор қадрларни пахта йиғи-
терини ҳаммаишга тайёрла-
шда ёрдам бериш вазифа-
сини юклядилар.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети шаҳар партия комитет-
лари, шаҳар ижроия коми-
тетлари, область корхонала-
ри бошланғич партия ва ка-
саба союз ташкилотлари зим-
масига 1979 йилнинг иккинчи
ярмида коллективларнинг
куч-гайратини оталик ёрдами
кўрсатишнинг ташкил этишини
янча яхшилаш, қишлоқ ҳў-
жалик техникаси ва механиз-
матор қадрларни пахта йиғи-
терини ҳаммаишга тайёрла-
шда ёрдам бериш вазифа-
сини юклядилар.

Область партия комитети,
область ижроия комитети ва
область касаба союзулари Со-
вети шаҳар партия комитет-
лари, шаҳар ижроия коми-
тетлари, область корхонала-
ри бошланғич партия ва ка-
саба союз ташкилотлари зим-
масига 1979 йилнинг иккинчи
ярмида коллективларнинг
куч-гайратини оталик ёрдами
кўрсатишнинг ташкил этишини
янча яхшилаш, қишлоқ ҳў-
жалик техникаси ва механиз-
матор қадрларни пахта йиғи-
терини ҳаммаишга тайёрла-
шда ёрдам бериш вазифа-
сини юклядилар.

СОВЕТ КОСМОНАВТИКАСИНИНГ ЯНГИ БУЮК МУВАФФАҚИЯТИ

ТАСС АХБОРОТИ

Совет фаани ва техникаси космик фазони тадқиқ этиш
ҳамда ўзлаштиришда янги буюк муваффақиятга эриш-
дилар. Одам бошқарадиган ва тарихда энг узоқ давом
этган 175 суткалик космик учини муваффақиятли ту-
галланди.

Космонавтлар Владимир Афанасьевич Ляхов ва Вале-
рий Викторович Рюмин ўртоқлар «Салют-6» — «Союз»
орбитал комплексини илмий-техникавий тадқиқотлар
ва экспериментларнинг мураккаб ҳамда катта программа-
сини бажариб бўлганларидан кейин 1979 йил 19 август
куни Москва вақти билан соат 15 дан 30 минут ўтган-
да ерга қайтиб тушдилар. «Союз-34» кемасининг туши-
рилувчи аппарати Жезқазған шаҳридан 170 километр
жануби-шарқда ерга қўнди.

Космонавтлар ерга қўн-
ган жойда ўтказилган даст-
лабки медицина қузуатуви
уларнинг узоқ давом этган
орбитал учини яхши ўтказ-
ганликларини кўрсатди.

В. А. Ляхов ва В. В. Рю-
мин ўртоқлар космик учини
1979 йил 25 февраль куни
«Союз-32» кемасида
бошлаган эдилар. 26 фе-
вралда кема «Салют-6» стан-
цияси билан тўташтирилди
ва экипаж орбитал компле-
ксига ишлагани киришди.

«Салют-6» станциясининг
актив ишлаш муддатини
узайтириш учун космонав-
тлар каттагина ҳажмдаги ре-
монт-профилактика тадбир-
ларини бажардилар. Жум-
ладан, станциянинг бирлаш-
ган двигател қурилмаси
ниш билан шуғулланилди
ҳамда станция системалари
ва илмий аппаратларининг
айрим блоклари алмашти-
рилди.

Узоқ вақт учини давомида
станцияга «Прогресс-5»,
«Прогресс-6» ва «Прогресс-
7» юк транспорт кемалари,
шунингдек учувчисиз «Со-
юз-34» кемаси ёқили, ас-
боб-ускуналар, аппаратлар,
космонавтларнинг ҳаётини
таъминлаш ҳамда илмий
тадқиқотлар ва эксперимент-
лар ўтказиш учун ишлати-
ладиган материалларни эли-
тиб берди. Экипажни стан-
цияга чиқариб қўйган «Со-
юз-32» космик кемаси 1979
йил 13 июлда ерга қайтариб
тушдирилди. Шу кемаини
туширилувчи аппаратда
космонавтлар ўтказган тад-
қиқотларнинг натижалари
акс эттирилган материаллар
бор эди.

175 суткалик учини вақ-
тида экипаж илмий-техника-
вий ва медицина-биологика-
вий тадқиқотлар ҳамда экс-
периментларнинг кенг про-
граммасини бажарди. Кос-
монавтлар В. А. Ляхов би-
лан В. В. Рюмин ер юзини
оддий кўз билан мунтазам
равнашда қузуатиб турдилар
ва фотосуратга олдилар.
Станциядаги фотоаппарат-
лар ҳамда болгар мутахас-
сислари ясаган «Спектр» ва
«Дуга» приборлари ёрдами-
да ернинг табиий ресурслар-
ини тадқиқ этиш ва атроф

Учин давомида космик
учини омилиларининг инсон
организмига таъсири тўғри-
сида янги маълумотлар
олинди, бу маълумотлар
узоқ вақт давомида вазис-
излик шароитида акция
ишлаш мумкинлигини кўр-
сатди. Профилактика мақса-
дида ўтказилган медицина
тадбирлари комплексини В. А.
Ляхов билан В. В. Рюмин-
нинг юксак иш қобилиятини
ва яхши сийхат-саломаатлик
ҳолатини давом эттириш
имконини берди.

Қ О Й И Л

Узоқ парвоздан сўнг само
лочинлари ерга қайтиб ту-
шибди. Бу кувончли, ҳай-
жонли хушхабарни фермада
эшитдик. Салкам олти ой
космосда учиб юрдик!

Бу — буюк жасорат. Бу
— мисли қурилмаган қаҳра-
монлик ва фидойилик. Қо-
йил, сизга само лочинлари
Владимир Афанасьевич Ля-
хов, Валерий Викторович

Рюмин! Сизларга бутун дунё
қўйил қўлмоқда, офарилад
айтиб оқиллашмоқда. Бун-
дай жасорат фақатгина со-
вет кишинининг қўлидан ке-
лиши мумкин!

Сизлар уларнингизнинг бе-
қиёс мардлигиниз билан со-
вет фаани ва техникасининг
имкониятлари улкан ишлар-
га қодир эканлигини бутун
дунё олдида ана бир бор на-

Ташкент область партия комитети Анг-
рен шаҳар партия-ҳўжалик активи йиғили-
ши қатнашчиларининг область саноат, қу-
рилиш, транспорт ва алоқа ходимлари,
барча меҳнаткашларига Мурожаатини маъ-
қуладлар.

Шаҳар ва район партия комитетлари
зиммасига ангрениклар мурожаатини кор-
хоналар, мусассасалар ва ташкилотларда
очик партия йиғилишларида кенг мухока-
ма қилишни ташкил этиш, уларнинг ҳар би-
рида 1979 йил социалистик мажбуриятла-
рини муваффақиятли бажариш, меҳнат-
кашларнинг саломаатини, меҳнати ва ма-
даний дам олишини ташкил этиш ҳақида
лозим даражада ғамхўрлик қилишни таъ-
минлаш, ҳар бир коллектив, ҳар бир оқла-
нинг озми-қоқат маъсулотида бўлган эҳ-
тижбин тўлароқ қондириш учун ёрдамчи
ҳўжаликларни ҳар томонлама ривожланти-
риш учун маъмул резервлардан фойдала-
ниш бўйича қўшмача тадбирлар ишлаб чи-
қишни таъминлаш вазифаси юклатилди.

Партия комитетлари, бошланғич партия
ташкилотларида пропаганда, лектор-
лар, агитаторлар, сибсий ахборотчилар,
барча идеология кадрларининг куч-гайра-

Станция ичиди вазисиз-
лик ва сунъий гравитация
шароитида биология объект-
ларининг ривожланишини
ўрганишга оид тадқиқотлар
давом эттирилди.

Учинининг яқунловчи бос-
қичида экипаж космик ра-
диотелескопнинг станциядан
бутунлай ажратиб кетган
антеннасини бўшатиб юбо-
риш мақсадида очик кос-
мосга чиқиб вазифасини ба-
жарди ва шу тариқа орби-
тал станцияни белгиланган
учиш программасига муво-
фиқ бундан буён ҳам иш-
латишни таъминлади. Бун-
дан ташқари космонавтлар
станциянинг сиртки сатхи-
ни кўздан кечирдилар, таш-
қарига ўрнатилган илмий
аппаратларни ва узоқ вақт-
дан бери очик космик фазо-
да турган турли конструк-
цион материалларнинг наму-
наларини ажратиб олдилар.

«Салют-6» илмий стан-
цияси сал кам икки йилдан
бери космосда ишлаб кел-
моқда, унинг ичиди космо-
навтлар бир йилдан кўпроқ
вақт тадқиқотлар бажариш-
ди. Еттига «Прогресс» юк
транспорт кемасининг му-
тазам рейслари орбитал
станцияни зарур материал-
лар билан, алмаштирилди-
ган асбоб-ускуналар блоклари,
аппаратлар ва ёқили
билан узлуқсиз таъминлади.
Ҳозирги вақтда «Салют-6»
орбитал станцияси автомат
режимда учини давом этти-
рмоқда.

Социалистик мамлакатлар
ҳамкорлигининг «Интеркос-
мос» программаси доирсида
1978—1979 йилларда
Чехословакия Социалистик
Республикаси, Польша Халқ
Республикаси, Германия Дем-
ократик Республикаси ва
Болгария Халқ Республика-
сининг граждандари совет
космонавтлари билан бирга
учдилар.

«Салют-6» станциясидаги
узоқ давом этган учини
экспедиция ишларининг про-
граммаси муваффақиятли
бажаририлганлиги қўпгина ил-
мий, конструкторлар ва иш-
лаб чиқариш коллективлари,
экипаж, космодром, учини
бошқаруш маркази, коман-
да-ўлчов ва қидирув-қутқару-
ви комплексларининг мута-
хассислари аҳлиқил билан
пухта ишлаганлигини на-
тижаси бўлди.

«Салют-6» — «Союз» ор-
битал илмий-тадқиқот ком-
плексининг космонавтика та-
рихида энг узоқ вақт давом
этган учини узоқ муддат
удадиган ва одам бошқара-
диган илмий станцияларини
янада такомиллаштириш йў-
лидаги янги муҳим қадам-
дир. Учин вақтида ўтказил-
ган тадқиқот ва экспери-
ментлардан олинган натижа-
лар Совет Иттифоқи ҳамда
бошқа социалистик мамла-
катлар фаани ва халқ ҳўжа-

АНГРЕН ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИГИЛИШИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА ХОДИМЛАРИГА, БАРЧА МЕХНАТКАШЛАРИГА МУРОЖАТИ

ОНАВАТАН БЎЙЛАБ

Қадри ўртоқлар!
Ушунчи беш йилликнинг тўртинчи йили мамлакатимиз ўзга қатъий ишонч билан одим ташламоқда. КПСС XXV съезди томонидан қабул қилинган совет жамоияти социал-иқтисодий ривожланиш программаси муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Мамлакатимизнинг иқтисодий кудрати йилдан йилга мустақамламоқда, унинг ҳалққаро бўлиши ҳар қачон-қачон ҳам юксак. Партия, КПСС Марказий Комитети, замонавийнинг буюк давлат арбоби, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Партия Комитети Сўёсий бюроси совет халқининг тинч яратувчилар меҳнатини таъминлаш, ер юзиде тинчликни мустақамлаш учун барча ишларни амалга оширмоқдалар.

Совет кишилари келажакка ишонч билан қарамоқдалар, улар янги, янада юксак марраларни эгаллашга азму қарор қилганлар.

Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари хўжалик ва маданий қурилишда катта муваффақиятларга эришдилар. Ангрени шаҳар меҳнаткашлари республика ва унинг пойтахт области янада тўлаб-қувватлаш ўз ҳиссаларини қўймоқдалар.

Шаҳардаги кўнчилиқ саноат корхоналари юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажаришди. Беш йилликнинг ўтган ўш йилу етти ойида ҳалқ хўжалиги планда назарда тутилгандан 16,2 миллион сўмлик кўп саноат маҳсулотни реализация қилинди. Амалда барча корхоналар маҳсулотини реализация қилиш планининг бажарилишини таъминламоқдалар. Белгиланган топириқларни бир маромда бажараётган бригадалар, сменалар, участкалар сони муттасил қўпайиб бормоқда. 3 та саноат корхонаси, 2 та автомобил хўжалиги ва қатор янги ишлаб чиқаришлар фойдаланишга топиришди. 177 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жойлар, 2 та мактаб, 4 та болалар богчаси қурилади, янги магистрал ва умумий оқатиланиш корхоналари очилди.

Шаҳардаги асосий қурилиш ташкилоти — «Ўзбекшахтострой» трести коллективни муваффақиятли ишламоқда. Трест коллективни ўтган етти ой якулидан бўйча барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан планини муваффақиятли адо этди.

КПСС XXV съезди Директиваларига мувофиқ Ангрени кўмир разрезни реконструкция қилишмоқда, янги Ангрени ГРЭС қуришмоқда. Транспорт ва алоқа, аҳолига маъийиш ва савдо хизмати кўрсатиш корхоналари, соғлиқни сақлаш, ҳалқ маорифи ва маданий муассасалари коллективлари маълум ютуқларни қўлга киритдилар.

Бу муваффақиятлар шаҳардаги меҳнат коллективларининг фидокарона меҳнати, партия, совет, жамоат ташкилотлари, хўжалик раҳбарларининг оқилона олиб бортан ташкилотчилиги ва сўёсий фаолияти натижасидир. КПСС Марказий Комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати томонидан берилган катта ёрдам, донийи қўллаб-қувватлаш ва эътибор бу ютуқлар негизидир.

Лекин, шаҳар меҳнаткашлари хўжалик қурилишининг ҳар бир участкасида ишнинг юксак самарали ва сифатли бўлиши, экономика ва маданий янада ривожланиш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилаётганини, ушунчи беш йиллик топириқларини муваффақиятли бажариш учун ҳалқ ҳаёти нарсаси қилинмаганлигини аниқ тушунадилар. Шаҳар саноатида ишлаб чиқариш ҳажмининг ошириш бўйича беш йиллик топириқлари ҳали ҳам тўла бажарилмаган, меҳнат унумдорлиги сўёс ўсмоқда, давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулотларнинг солиштирма миқдори ҳали жуда кам, корхоналарда кадрлар қўнимсизлиги қамаймапти.

Шаҳар партия-хўжалик активни йиғилиши КПСС Марказий Комитетининг хўжалик механизмининг янада такомиллаштириш ва партия ҳаётида давлат органларининг вазифалари ҳақидаги, шунингдек КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Плавлаштириш ахшллаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлигига ҳамда иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарорларини бир овоздан маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаб, 1979 йил ва умуман беш йиллик планлари ҳаёда социалистик мажбуриятларини сўёсиз бажариш меҳнат коллективларининг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди.

Янги маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпайтириш ҳажми бўйича беш йиллик топириқларининг сўёсиз бажарилишини таъминлаш, бу йилги маҳсулот реализация қилиш планини мўддатидан илгари бажариш, пландагидан ташқари 4,5 миллион сўмлик, янги илгари қабул қилинган социалистик мажбуриятдаги ишбатан 500 минг сўмлик кўп маҳсулот реализация қилиш Ангрени шаҳар саноат ходимларининг асосий бурчидир.

Қурилиш сифатининг юксак бўлишини таъминлаш, объектларни бир маромда фойдаланишга топириш, келгуси йил учун зарур заминни вужудга келтириш мақсадиде бу йил ишга туширилиш планлаштирилган уй-жойлар, социал ва маданий-маъийиш объектлар қурилишини ноёбрий ойида тўлаб-қувватлаш режаларини тўзди.

Бу марраларни эгаллаш биздан беш йилликнинг қолган вақти ичиде юксак унумдорлик ва иттиозини, барча коллективларини зарбдор меҳнат қилишга, мавжуд моддий-техника ресурсларидан оқилона фойдаланишга сарфарбар этиш, ҳамма корхоналарининг бир маромда ишлашини ташкил этишни талаб этади.

Биз обдастаги барча меҳнаткашларга мурожаат қилиб, уларни фан-техника тараққийлини, техника билан қайта ускуналашнинг янада жадаллаштириш, ходимларнинг малакаси ва касб маҳоратларини ошириш, меҳнат, ишлаб чиқариш ва бошқарушни ташкил этишнинг такомиллаштириш, иш вақтидан фойдаланишнинг ахшллаш асосида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ҳар томонлама ошириш, меҳнат унумдорлигининг ўсши суръатларини тезлаштириш, ишга туширилган қувватлардан тўлаб-қувватлашнинг таъминлашга чакирамиз.

Партия, касаб ва комсомол ташкилотлари ҳамма аяғилликлар, илғор иш усуллари ҳар бир коллективнинг мулки бўлиб қолсинга, беш йилликнинг ички резервларидан тўлаб-қувватлашга ёрдам беришга эришилсин лозим.

«Қолоқларсиз ишлаш» коллектив меҳнатнинг жанговар шiori, давримиз даъвати бўлиб қолди. Шундай экан ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим, ҳар бир меҳнат коллективни бу вазифаларни ҳаракатига актив қўйсин, унинг имкониятларидан ишлаб чиқаришнинг барча жаҳатларида аниқ маром бўлишини таъминлаш учун, коллективларда ишчилар, ижодий ишлаш иттиозини бузиш ва хўжасизлик ҳолатлари муроасизлик муҳитини вужудга келтириш учун тўла фойдаланиш.

Ишлаб чиқариш фондларидан янада самаралироқ фойдаланиш, машиналар ва асбоб-ускуналарнинг сменали коэфффициентини ошириш, ҳамма жойда тежамкорлик учун кураш, ёқилги-энергетика ресурсларидан рационал фойдаланишга алоҳида эътибор бериш, маҳсулот таъминлаш ва уни тайёрлаш учун кетадиган материални қамайтириш бизнинг муштарақ бурчимиздир.

Биз маҳсулот сифатини муттасил ахшллаш, унинг техник даражаси, пухталиги ва чиндамчилигини ошириш, давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган буюмларини солиштирма миқдорини кўпайтириш учун қатъий кураш олиб боришга даъват этамиз.

Олдимизда турган вазифаларининг бажарилишини бевосита қамтиб қурилишнинг сескин ахшллаш билан боғлиқдир. Биз қурувчилар, қурилиш индустрияси, плавлаштириш ва лойиҳалаш ташкилотлари ходимларига мурожаат қилиб, уларни ресурсларини биринчи навбатда, ишга тушириладиган объектларга тўлаб, асосий фондларни ўз вақтида ва мўддатидан илгари фойдаланишга топириқларини таъминлашга чакирамиз! Капитал маблаглардан самарали фойдаланиш, тўлаб-қувватлаш қурилишлар ҳажмининг қамайтириш, корхоналарни реконструкция қилишда иш суръатини ошириш, қурилишнинг тезлаштириш ва унинг таъинларини қамайтиришга эришиш, ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жойлар ва социал ҳаёда маданий-маъийиш объектларининг қамий билан 90 процентини «ахшш» ва «аҳо» баҳолаб билан фойдаланишга топириқларни бригада худратини ва қурилиш ишлаб чиқаришнинг ташкил этишнинг бошқа прогрессив усуллари кенг жорий қилиш буюмкорлар ва қурилиш индустрияси корхоналари коллективларининг шой-шараф ишидир.

Биз транспорт ташкилотлари ходимлари, сизларга мурожаат қиламиз. Қадри ўртоқлар ҳалқ хўжалиги барча тармоқларининг бир меъёрида ривожланиш, аҳолининг барча турдаги транспорт хизматига бўлган эътибанин қондирини кўп жиҳатдан сизларга боғлиқ. Ҳаракатдаги составларнинг юк кўтариш ҳажмида тўла фойдаланишга, барча транспорт турларининг бир маромда узлуқсиз ишлашини таъминлашга, уларнинг турб қолшини ва бўш юришини қамайтиришга эришиш!

Ушунчи беш йиллик социал программасининг бажарилишида аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқлари корхоналари ва ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш катта роль ўйнайди. Савдо, умумий оқатиланиш, коммунал хўжалик ва маъийиш хизмат кўрсатиш корхоналари ходимлари! Сизларнинг ўз ишнингизнинг самарадорлиги ва сифатини оширишга, хизмат ҳажми ва турларини кенгайтиришга, аҳолига хизмат кўрсатишнинг прогрессив формалари ва усуллари активроқ жорий қилишга чакирамиз!

Меҳнат иттиозини мустақамлаш, иш вақтининг фойдасиз йўқотилишини, қадрлар қўнимсизлигини қамайтириш ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ўстирилишини йирик ре-

зерва ҳисобланади. Биз областимизнинг барча меҳнаткашларини ҳар бир меҳнат дақиқасининг қадрига еттиш ва ундан тўлаб-қувватлашга, прогучилар, бракка йул қўювчилар атрофда муроасизлик муҳитини вужудга келтиришга, уларга қадри қурашда меҳнат коллективининг ахлоқий қурашда фойдаланишга чакирамиз!

Биз партия XXV съезди олдинга сурган социал-иқтисодий программани бажариш йўлидаги ҳаракатимизда оммавий социалистик мусобақа катта кўчга эга эканлигини ахшш биламиз.

Биз областимиздаги барча меҳнаткашларини мусобақада янада фаол қатнашишга, бутун кечадиган, эртага эса бутунгидан ахшш ишлашга чакирамиз. Илғорлар тажрибасини қўн билан қўллангин, ҳар бир меҳнаткаш ўз участкасида прогрессив иш усуллари жорий қилсин, сафингизда ишлаётган дўстларингизга сўз ва иш билан ёрдам бериш!

Биз, партия, касаб ва комсомол ташкилотларига Мурожаат қилиб, уларни социалистик мусобақанинг ленинча принципларини актив ривожлантириш, унинг ошқоралигини таъминлаш, илғор тажрибени кенг омиллаштириш ва жорий қилиш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати формаларини такомиллаштиришга чакирамиз. Барча меҳнаткашларга мажбуриятларини ва муқойбл планларини бажариш учун зарур шароитларни яратиб бериш, ҳар бир ишчи-хизматчининг янада юксак марраларни эгаллашга қўмақлаш, мусобақанинг тарбиявий таъсирини кучайтириш керак.

Биз Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларидан ўрнат олиб, коммунистик меҳнат ва намунали жамоат тартибни шаҳри учун курашини кенг аям оддириб юбордик ҳамда областимиздаги барча шаҳарлар меҳнаткашларини аниқ иш аҳоли ҳаракатига қўйилишга чакирамиз. Совет орталари ва жамоат ташкилотлари қўйилган мақсадга эришини учун маданий-оқарту муассасалари, касалхоналар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари тармоқини янада кенгайтириш ҳақида кун сайин ғамхўрлик қилишлари лозим.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ривожланишини тезлаштириш муҳим умумхалқ вазифасидир.

Ангрени меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ўнбиринчи Пленуми ва Тошкент области партия комитетининг II пленуми қарорларини амалга ошира бориб, қишлоққа оталиқ ёрдам кўрсатишнинг кучайтириш ва бевосита ўзлари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайтиришга қўмақлашмоқдалар. Шаҳарда 20 минг паррандани боқишга мўлжалланган 3 та ферма, 300 бош қўчка боқиладиган 2 та ферма ишлаб турибди, бир вақтининг ўзиде 100 минг бош парранда боқиладиган паррандахоналар қурилиш тўлаб-қувватлашга, келгуси йилда 10 минг бош қўчка боқиладиган ферма қурилиш назарда тутилмоқда.

Биз барча корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар коллективларига мурожаат қилиб, уларни қишлоқ меҳнаткашларига амалий ёрдам беришга, ёрдамчи хўжаликларининг кенг тармоқини вужудга келтиришга, шаҳрини ишлаб чиқариш коллективларининг чорвачилик ва паррандачилик бўйича йирик комплекслар қуриш ташаббусларини қўллаб-қувватлашга чакирамиз.

Партия, совет, жамоат ташкилотларининг ташкилий-сўёсий ва идеологик фаолияти форма ва методларини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш ва иш сифатини ахшллаш бўйича вазифаларини муваффақиятли амалга ошириш гаровидир. Биз идеология кадрларига мурожаат қилиб, уларни пропаганда, оғзани ва кўргазмалар агитациянинг барча воситаларини 1979 йил ва умуман ўнбиринчи беш йиллик планлари, юксак социалистик мажбуриятларининг бажарилишини таъминлаш вазифаларига бўйсундиришга чакирамиз.

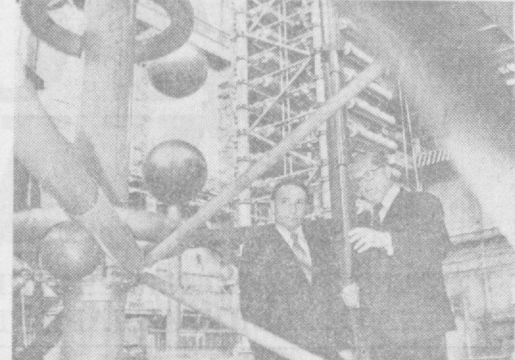
Ўртоқлар! Беш йиллик тўртинчи йили туғашига тўрт ойдан сал ортироқ вақт қолди. Биз 1979 йил учун аямма олдинга юксак социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилишини учун иш вақт давомида зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишга чакирамиз.

Биз коммунистлар, областимизнинг барча меҳнаткашларига мурожаат қиламиз: ўз кўчимиз, биллигимиз, ижодий энергиямизни, бутун қалб кўримизни коммунистик қурилишнинг барча участкаларида янги марраларни эгаллаш учун курашдек олижаноб ишга сарфарбар этилик.

Ҳар бир ишчи кўнимизни зорбдор, юксак унумли, самарали меҳнат қилишга айлантирайлик!

КПСС XXV съезди томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни шараф билан бажариш бизнинг вазифаларидан бурчимиздир!

АНГРЕН ШАҲАР ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ 1979 ЙИЛ 17 АВГУСТДАГИ ЙИГИЛИШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

УКРАИНА ССР. В. И. Ленин номидаги «Запорожский трансформатор» бирлашмасида тайёрланган асбоб-ускуналар Братск, Красноярск, Илгич ГЭСлари, Костромский, Назаровский ТЭЦ ходимлари ҳамда 56 чет эл энергетикларининг аҳоли баҳоисини олди.

Бирлашма таркибига кирувчи Бутуниттифок трансформатор қуриш илмий тадқиқот институт коллективни трансформатор ва юқори қувватли аппаратлар қуриш, бу борада турли хил тадқиқотлар ўтказиш, модель ва тажриба нуқсалирини сениб қуриш бораида мураккаб илмий муаммоларни ҳал қилаётир.

В. И. Ленин номида Меҳнат Қизил байроқ орденли «Запорожский трансформатор» ишлаб чиқариш бирлашмаси КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган.

Суратда: бирлашма бош инженери СССР Давлат мукофоти лауреати Э. Г. Тролин ва институт бош конструктори В. М. Суханов ўртоқлар.

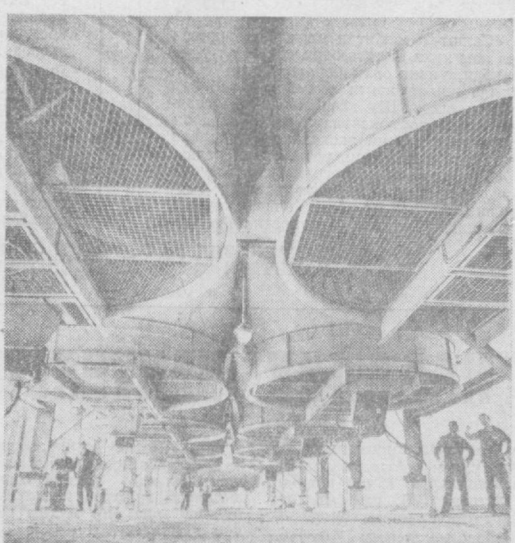
А. Красовский фотоси.

КРОНШТАДТ... Яқинда ўзининг 275 йиллигини нишонлаган бу шаҳар рус деңизчилиги шухрати, революция байроқдори, Ленинграднинг ўтди қалқони ҳисобланади. У Котлин оролида, Фин кўрфазининг шарқий қисмида жойлашган бўлиб, Пётр I даврида дунёга келган.

Суратда: Якор майдони — Кронштадт маркази. Олдинги планда эса рус деңизчиси С. О. Макаров ҳайкали.

С. Смольский фотоси.

БОКУ. Владимир Ильич номидаги нефтни қайта ишлаш заводида қурилаётган каталитик рифорнинг қурилишнинг сўғити 50 тонналик монтаж блокни қад кўтарди. Франклиннинг «Литвин» фирмасидан келтирилган асбоб-ускуналарни «Азидетхмонтаж» трести қурувчилари билан биргаликда фирма вакиллари монтаж қилмоқдалар. Қурилаётган рифорнинг юқори сифатли бензин ишлаб чиқариш учун мўлжалланган. Суратда: қурилиш участкаларининг бирида.

О. Литвин фотоси. ТАСС фотохроникалари.

ИНСТИТУТ КЕНГАЙИБ БОРМОҚДА

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига янги йилу йили олдинда лаборатория комплексини фойдаланиш учун топирилди. Кенг ва ёруғ биноларда энг янги асбоб-ускуналар, гидротехника иншоотларининг ишлаб турган моделлари билан жиҳозланган ўн та турли лаборатория жойлашган. Бу ерда беш юздан кўп

(ЎЗАТ).

ДҲНЁ ХАБАРИЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕЛАРИ

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Гавана—Куба республикасининг пойтахти. Мамлакатнинг энг янги сўёсий-иқтисодий ва маданий марказидир. Суратда: шаҳар кўчаларидан бири. АДН—ТАСС фотоси.

ХУМАЙНИНИНГ ФАРМОЙИШИ

ТЕХРОН. Эрон революциясининг раҳбари Ойатолла Хумайни армия қисмлари билан хавфсизлик кучларини Сенкенд шаҳри (Эрон Курдистонига) юбориш тўғрисида фармойиш берди. Эрон радиосининг хабарига айтилишича, бу шаҳарда Курдистан Демократик партиясининг тарафдорлари ҳарбий гарнизонлар ва ас-

Пномпендаги судда

ПНОМПЕНЬ. (ТАСС мухбирлари А. Минев ва Б. Калашников хабар берадилар).

Пномпендаги собиқ «Тунгсленг» мактабининг стендларига илб қўйилган фотосуратлардан минг-минглаб жуфт қўзлар термилб турибди. Улар бу ерда Пол Пот-Иенг Сари қонли режими очган энг муқддш турмалардан бирининг архивидан олинган. Кўрақларига турма номерларини тақиб олган орқалар ва хотин-қизлар, нексалар ва болалар қўрилиб, туқинчиликларини туқинмаган ҳолда, бир ёи умид билан фотосурат объектига тикилиб туришибди... Хозир уларнинг биронтаси ҳам тирик эмас. Бу турмада маҳбуслар ўшлай турлимасди. Ҳар кеча юк машинаси келиб навбатдаги группани қатл этгани олиб кетарди.

Пномпенда Пол Пот-Иенг Сари тўдаси устидан бўлаётган суднинг иккинчи куни тўлибди. Ушлай гувоҳлар ўшлай фокиалар воқеаларини айтишляптики, бу гаплар ҳеч кимни эътиборсиз қолдиролмайди. Судда миллион-миллион кампучияликлар гувоҳлик қилишлари мумкин эди. Пномпенд яқинидаги биргина Псамдитау жамоаси бўйича йилгидан кўруш беришга кўрақларнинг келтирилган. 1975 йилда унинг аҳолиси 906 киши бўлган, шулардан 425 киши тирик қолган.

Пол Пот-Иенг Сари майда миллатларни зўравонлик билан ассимиляция қилганлар, бу билан ҳам эк-

лаиб қолмаганлар. Улар мамлакатдаги Шам аҳолисининг ярмидан кўпини қириб ташладилар. Кампунг-там вилоятидаги Калонгсиса округида 20 минг шамдан бироқ киши ҳам тирик қолмаган. Ўзгача ҳаёт оқибатлари билан бўғизланган. 13 яшар гувоҳ Нгок билан унинг синглиси Олла-сида ҳам шундай бўлган. Кампунгтам яқинидаги нау-чүзор ишчиларидан гувоҳлар Тив Хенен ва Лонг Лай шу научүзор районига келтирилган кишилар епасига қатл этилганлигини қўрсатганлар. Уларнинг гапларини қўрсатилган муқддш кино-кадрлар тасдиқлади. Бу кадрларда касал суякларнинг уюмлари қўрилиб турибди.

Суд залида тарқатилган ҳужжатларда таъкидланадигани, Пол Пот-Иенг Сари Хитой сўёсийининг ётагидан ўшлай ўз халқларига хоинлик қилганлар. Тўданинг «хўмронлиги» йиллари Кампунгтада 10 минггаб кишилар оқлидан ўлган, кампучияликларнинг машаққатли меҳнати билан етиштирилган шолени Пол Пот маъмурияти эса Хитойга қўнатиб турган. Аввалги маъмуриятдан қўлга туширилган ҳужжатларда айтилишича 1977 йилининг ўзиде 480 минг тонна шол Кампунгтадан Хитойга олиб кетилган.

Ўз кўн билан қўрсатилган айтишларни ва трибунал иши чоғида келтирилган материалларга қараб Пол Пот-Иенг Сари тўдаси Кампунгта халқини маҳкум этган милдий фожиа манзарасини кўриш мумкин.

▲ ДУБЛИН. Хозирги вақтда Ирландия Республикасининг аҳолиси 3 миллион 355 минг кишига етди. 1971 йилда аҳоли рўйхатига олинган эди. Ўша пайтдан буюн мамлакат аҳолиси 384 минг нафар қўпайди.

▲ ДЕХЛИ. Бу ерда оммавий митинг ўтказилди. Хиндистон Коммунистик партияси миллий кеиташининг секретари И. Синха митингга сўзлаган нўтида бундай деди: Совет Иттифоқи билан муносабатларини ҳар томонлама мустақамлаш, жаҳондаги тараққийлар, кўчларнинг икпериализмга ва мустақамлачиликка қарши олиб бораётган курашида қатнашиш Хиндистон хавфсизлигининг ишончли гарантисидир. Хиндистон Компартияси, деб таъкидлади у, Хиндистон ҳукуматини мамлакатнинг ташқи сўёсийини шу йўлдан олиб боришга ва барча антиимпериалистик ҳаракатларини қўллаб-қувватлашга чакирамиз.

(ТАСС, 20 август).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

№ 7

ҚЎЙЧИЛИКНИ ЮКСАЛТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми чорвачиликнинг ҳозирги аҳолининг ҳаётини таъминлашда, унинг янгида иттиҳод ривожлантириш, чорва моллари маҳсулдорлигини ва беш сонини ошириш ҳисобига гўшти, сўт, жун етиштиришни қўйчиликнинг истиқбол йўллари оғиб берди. КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Президиуми Л. И. Брежнев шу Пленумда қилган қарорларни қўйчиликни ривожлантириш масалаларига алоҳида тўхталиб, жумладан бундай деган эди: «Қўй гўшти ва жунининг асосий қисmini бундан буён ҳам биз янгида боқилган подлардан оламиз. Қўйчилик бепойи чўл ва яримсахро территориялардан энг кўп даражада фойдаланиш имконини беради. Шу билан қўйчилик ҳўжаликлари-нинг ишлаб чиқариш базаларини тагин ҳам актив мустаҳкамлаш, янгиловларга сув чиқариш ва бу ишларни яхшилашнинг давом эттириш зарур. Бу районларда янги йилдан бу йилга ўтиб турадиган эҳтиёт озуқа запасларини тўплаш, айниқса, муҳимдир».

Бу муҳим қўрсатмалар бизнинг областимизга ҳам бевосита тааллуқлидир. Чунки, қўйчилик област чорвачилигида алоҳида ўрин эгаллайди. Шу йилнинг I июлига бўлган маълумотга кўра молхоз ва совхозларда жами 468433 бош қўй парварти килинмоқда. Шундан 264263 бош Охангарон, Бўстонлиқ ва Коммунистик районлари-нинг тоғ ва тоғолди зона-ларида, 117800 бош эса Ке-лес массивининг чўл ва яримсахро зоналарида боқи-лаётди.

Тоғли зона янгиловларида қўйчилик учун жуда қўлай иқлим шартини мавжуддир. Бу ерларда эз ойлариди ҳам ҳаво салқин бўлгани учун ўт-ўланлар сароб бўлади. Салқин ҳавода қўйлар яхши иштата билан ўтлаб, янги-дан оқилана фойдаланаётган қўйчиликлар ҳа-қида юқори кўрсаткичларга эришиб, қўйчиликдан сал-моқдан даромад олмақдалар.

Мурзид ҚАЙДАРОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг қўйчилик бўлими мудири.

Уларда ҳар бош қўйдан қир-қин олинаётган жун 3—3,5 килограммга етмоқда. Қўй-ларнинг тирик вазни 48—50 килограммга етказилиб гўшта топиришмоқда. Келес массивда жой-лашган Охунбобоев ва Жамбул номи совхозлар-да ва яримсахро шартлар-да қўйчиликни ривожлан-тириш, бу ерларнинг иқли-мига мослашган ҳамда мўд-ва сифатли маҳсулот бера-диган қўйлар сотини яра-тишда жуда катта ишлар қилинлар. Ҳозир бу қўйлар-дан олинаётган жун қўйлар-аримдагилар жун гилам тў-қиш сонаотида кең қўлла-нилмоқда. Топасининг узун-лиги 18—20 сантиметрга етиши ва жуда сифатли бў-лганлиги учун ҳам талаб йил сайини кучайиб бораётди.

Партия қўрсатмаларига оғишган амал қилаётган об-ласт чорвадорлари қўйчи-ликни ривожлантириш, уни даромаддан соҳага айланти-ришда қўйчилик натижалар-га эришмоқдалар. Олинган эса янгида ушанга назар-дан турибди. Биринчи тала-да қўйлар сотини яхшилаш со-ҳасида илмий-амалий иш-ларни излаш давом эттириб, кўламни кенгайтириш зар-ур. Бу борада Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтини олимлари ҳўжа-ликларнинг мустақисларига ва тажрибали қўйовлар бил-ан ҳамкорлида қўйчилик ишларини амалга оширишлар. Бироқ, замон талаби дара-жасига эришилганича йўқ-дир. Отарларнинг асосий қисmini ҳамон каммаҳсул-жайлар қўйлар ташиқл эта-ди. Уларни сотли қўйлар бил-ан алмаштиришни тезлаш-тириш лозим.

«Чорвачиликдан исталган ҳамма нарса — гўшт, сўт ва бошқа маҳсулотларни кўп-лаб етиштириш — бу-ларнинг ҳаммаси оқибат на-тижада озуқанинг етарли бў-лишига, хилма-хил ва юқо-ри сифатли озуқа бериб бў-лишига боғлиқ», — деган эди КПСС Марказий Коми-тети Биринчи Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида қилган қарорлариди. Бу ҳаётини ҳақиқат қўйчи-ликка ҳам бевосита таал-луқли. Маълумки, област ҳўжаликларидаги мавжуд отарлар, йил давомида, асо-сан, тоғли чўл ва яримсах-ро зоналарда боқилди ва сақланади. Бундай шартлар-да зарур миқдорда эҳтиёт озу-қа зонасига эга бўлиш талаб этилади.

Қўйчиликнинг озуқа база-сини мустаҳкамлаш тадбир-лари хилма-хил бўлиб, уни комплекс ҳал этиш лозим. Мавжуд янгиловлардан, таби-ий ўтлоқлардан рационал фойдаланиш ҳам муҳим тад-бир ҳисобланади. Отарлар-ни сурувга олиб чиқиш ол-диндан янгиловларни фасаллар-га ва оиларга тенг тақсим-лаш, бу графикка қатъий амал қилиш керак. Бу бора-да чўл ва яримсахро шарт-ларда қўйчилик билан шугу-лланаётган Охунбобоев номи-ли колхоз коллективидан ўр-нак оласан.

Совхоз мустақисларини чўлда озуқабон изенг эт-тидан ҳар томонлама самара-ли фойдаланишмоқдалар. Биринчидан, изенг бир марта ўриб олинишда, жуда кўп ку-рқ масса — пичан беради. Сўнгра отарлар то эрта қўйлашга изенг аниқлан-майди, қўйларга ҳайдаб боқи-ларди. Қўйлар учун жамғари-лган озуқа зонаси тежадиди ва шунинг ҳисобига раион миқдори оширилади. Изенг ўтининг афзаллиги шундан-ки, ундан 10 йилгача ҳосил олиш мумкин. Агар сийрак-лаша бошлаган майдонлар-га ҳар 4—5 йилда оз-оздан қайта уруғ сеппи туриса, бу озуқабон ўсимлик бир неча ўн йиллар давомида сифатли пичан бераверади.

Йиллов ва табиий ўтлоқ-лар самардорлигини оши-риш мақсадида олимлари-миз изланиш ишлари олиб бормоқдалар. Масалан, тоғ-ли ва тоғолди зоналарда ҳо-сил ва шунга ўхшаш қўй хо-сил берадиган озуқа эҳти-ётини аниқ кенгайтириш ва ма-даний ўтлоқлар барпо ил-лиммоқда. Бу яхши тадбир,

албатта, Бироқ, озуқа тай-ёрлаш жараёнини меха-низациялаш, озуқани молга беришдан аввал уни қайта ишлашда илгор технология-ни жорий этиш, умуман қўйчиликни индустриал асосга қўйириш масалалар-ига ҳам алоҳида эҳтиёт бериш лозим. Бу иш яхши йўлга қўйилаётган ҳўжалик-лар ҳозирданқо жойиб нати-жаларга эришмоқдалар.

«Ангрен» совхозида до-надор озуқа тайёрлашдан цех қурилган. Ҳозир ҳар қандай дегал хашак ва со-мон ҳам цехда қайта иш-ла-ниб, майни ва хушхўр озу-қага айлантирилмоқда. Ун-га витаминли моддалар қў-шилиб, қўйларга берилади. Натияжада, озуқа исроф бўлмай, ундан юз фоиз фой-даланилмоқда. Йил давоми-да тўйимли озуқа билан бо-қилаётганлиги туфайли гўшта топиришмоқда қўй-ларнинг ўртача тирик ва-зини 50 килограммдан кам бўлмаётди.

Шу кеча-кундузда об-ласт ҳўжаликларида қиш-ловга дағал хашак жамга-риш қизғин давом этмоқда. Чорвадорлар икки йиллик план миқдорда озуқа жам-ғариш учун курашмоқдалар. Озуқанинг сифатли бў-лиши ва унинг намунаси сақлаишнинг устидан қатъий назорат ўринатиш ҳам шу кўннинг муҳим вазифасидир.

Ҳамма соҳада бўлганидек, қўйчиликда ҳам асосий иш-ларни қарарлар ҳал қилади. Статистика маълумотларига қараганда, ҳозирда ишлаб турган қўйларнинг ўрта-ча ёши 50 дан кам эмас. Демак, ёшларда қўйчилик касбига меҳр ўнготиш, улар-ни бу соҳага омийиб янаб этиш бораидаги таъминий-тарбиявий ишлар яхши йўл-га қўйилмади. Оқибатда қў-йлар сафи ёшлар ҳисоби-га кенгаймайди. Области-мизда, маалаки қўйовлар етишмапти. Бунга йўл қўй-иб бўлмади. Чунки, қўй-лов қўйчиликда ҳал қилувчи кучдир. Ёшларда қўйлов кас-бига ҳавас ўнготиш, кенса, тажрибали қўйовлар ўрта-сига мураббийлик ҳаракати-ни кенг қўлчи ёйдириш ҳар бир колхоз ва совхознинг партия, комсомол ташкилот-лари зиммасидаги муҳим вазифадир.

Эрта баҳор бу ерлар фу-суникор ҳўсн қамф этади. Баҳарда майсига бўриданг баланд-пастликлардан тўп-тўп лоланишмоқдалар чама-ни оловдек қўйи қамашти-ради. Аммо, бундай ҳўш-манавар озуқа давом этмай-ди. Май оғи бошланиши бил-ан қўйчилик тафти ўтири-лашиб, ўт-ўланлар ва турфа гулларни қовжиратади. Қа-рбасики, кечганича қўй-қўй бўлиб, минг хилда товлан-ган қир-қарлар тақир чўлда айланади. Ез бўйи тиниксиз гармсез эсади. Қишда эса изириги шамол қор учқун-ларини ерга қўндирмай, у ёқдан бу ёққа учтириб юра-ди. Совуқ баъзан 40 гра-дусдан ҳам ошади.

Совхозимиз ишчилари, айниқса, отарма-отар тиним билмай сурув сурувданг қўйлов-қўйчиликнинг ана шундай шартларда меҳнат қилинади. Аммо, шунга қа-рамай, совхозимиз ташкил қилингандан буён ўтган 15 йил ичда ҳали бирор мар-та план бажарилмай қол-ган йўқ.

1979 йилда жами 14636 бош қўй олин ш планлашти-рилган эди. Амалда эса 18138 бош соғлом қўй оли-ниб, тўла сақлаб қолинди. Ҳар юз бош соғлиқ ҳисоби-га 114 тадан қўй тўғри ке-лади. Бу пландагидан 22 бош қўйлар. Чўл шартлар-да шундай даражага эри-шиш ўз-ўзидан бўлмайдиган, албатта. Бу ўринда тажри-бали қўйовларнинг хизма-тининг алоҳида таъкидлаш-лозим. Бош қўйов Мустафо Алаббев бу йил отарлар-да 600 бош соғлиқнинг ҳар юз бошидан 135 тадан соғ-лом қўй олиб, юксак нати-жага эришди. Ундан ўрнат-лаётган Абдулвали Аҳме-дов, Ашрали Гулбосиев, Камол Боллбосиев, Тоштемир Таттибоев, Бўйбулат Адие-влар ҳам 127—132 тадан қўй олиниб, социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришлар.

Қўйларнинг маҳсулдор-лигини ошириш учун жайла-ри қўй билан қавқаз ме-ринос зотли қўйлар дурағайи Москва областидида Волоко-ламскдан келтирилган ли-нолди зотли қўйлар билан урчигилди. Линколди зотли қўйлар бошқа қўйларга нис-батан кўп жун ва гўшт бера-ди. Қўйқорлар вазни 100—120, соғлиқлари 65—67 килограмм келади. Қўйқор-лардан 5—6 килограммдан, соғлиқлардан 3—4 кило-граммдан жун қирчиб оли-нади. Жун тоғларнинг узунлиги 30—35 сантиметр-га етади. Бу тоғлар саю-атда юқори сифатли трико-таж ва жун тақимолар тай-ёрлашда ишлатилади.

Тажриба муваффақият-ли чиқди. Линколди зоти билан чағиштирилган дурағайдан яхши қўйлар олина бош-ланди. Шундай қилиб гўшт-дор ва сержун зотли қўй-лар вужудга келди ва янги отарлар ташкил этилди.

Ҳозирги кунда совхоз-имизда 12 минг бош зотли қўйлар боқилмапти. Ҳўжа-ликда жун етиштириш йил сайини қўйчилик, маҳсулот танирихи арзонлашиб, даро-мад ошмоқда. Ҳар бир қўй-дан ўртача 3—3,5 кило-граммдан сифатли жун қир-чиб олинаётди.

Бу йил Мўмини Каримов, Мамай Ёсаров, Гафур Рис-кулов сингари бош қўйчи-ларимиз ҳар юз бош соғлом қўй олиниб, 110—120 тадан соғлом қўй олинишга эришилди. Улар ҳар бир қўйдан 3,2—3,5 килограммдан жун оли-ниб, плавларнинг ортги бил-ан бажаришлар.

Қўйчилик йилдан йилга ривожланиб Бўстонлиқ, Бў-ка, Газаба ва бошқа районларнинг ҳўжаликлари-да ҳар йили 700—800 зотдор қўйқорлар етказиб бери-ламоқда. Жун, наслдор қўй-қор етказиб беришдан ҳар йили ҳўжалик 120—150 минг сўм фойда кўрмоқда.

БУ САҲИФАДА:

ОБЛАСТИМИЗ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ҚЎЙЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲА-СИДА ҚАНДАЙ ИШЛАР ҚИЛИНАЁТГАНЛИГИ. ЧОРВАЧИЛИКНИНГ БУ МУҲИМ ТАРМОГИДА

РЎЙ БЕРАЁТГАН МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ, ҚАМЧИЛИКЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ СОҲА-СИДА ҚЎЙЛАЁТГАН ТАДБИРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

Қўйчиликнинг катта резервларига эътибор бериш керак. Бу тармоқни ривожлантиришда баъзи ютуқ-ларга эришилди—туёқ сони кўпайиб, сифати ях-шиланди, жун етиштириш ва харид қилиш кўпай-ди. Аммо бир қатор республика ва областларда қўйчилик жуда суст ривожланмоқда... Бизда қўй гўшти, жун, пўстин мўйнаси хомашёси етиштириш-ни анча кўпайтириш ҳамда мамлакатнинг шу маҳ-сулотга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш учун ҳамма шарт-шароитлар бор.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Чиноз районидидаги Жамбул номи совхозининг бош қўйови Социалистик Меҳнат Қаҳрамон Номозбеков Шуйбеков бу йил отаридидаги ҳар юз соғлиқдан 110 тадан ошириб қўйи олиб, уларни соғлом сақлаб қолди. Ҳозир у қўй-қўйларини меҳр билан парвартиш қиёп-ти ва қишлоғида пухта ҳозир-лик кўраётди.

Пестдаги суратда Бўстонлиқ районидидаги «Ленинград» кол-хозининг отарларида.

А. Аблян фотолари.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ ҲОРИТМАЙДИ

Пўлат МУСИРОВ.

Чиноз номи совхоз бош қўйови.

ҲАМКАСБЛАРИМДАН «Ютуқларингиз сирлари нимада?» деган саволни тез-тез эшитиб туришга тўғри келади. Бошқаларни билма-дим-у, аммо мен бу савол-га биринчи сўзга билан тўла жавоб беришмайман. Қўйовлар умрининг кўп вақти тоғу-тоғларда, қи-яларда, ниссансиз чўлларда сурув суруб ўтади. Қўй-лаб табиат мўъжизаси-ю, аюйиб ва гаройиб ҳодисаларга, қи-йинчиликларга дуч келади. Ўз касбига чинакамига меҳр қўймаган, табиатдан зарқ ололмайдиган қўйов бундай шартларда узоқ ишлаш ол-майди. Бизнинг одамизга мансуб қўйовлар сулоласи ундайлардан эмас.

Ота-боболарим таниқли қўйов ўтишган. Менинг ҳам отар кетидан юрганимга 20 йилдан ошди. Касбимдан мамунман. У мени олға та-нитди. Ҳаётда ўз ўрини бор. Обру-изатим жойида.

Янги бейдиларга юн бепойи кенгликларда яш-ириган имкониятлар ҳам кенсиз. Қўйов сурув су-рувида янгиловларга янги-дан сичқовили билан ўрга-нишдан эришмаслиги керак. Ана шунда қўйовлар йил-нинг қайси фаслида қайси йилдада ўт-ўлан сароб ва тўйимли бўлишини, сурув-даги қўйлар учун бехавотир бўлишини аниқ билиб ола-дилар.

Мен илгор ҳаммасларим ишидан мунтазам, ҳабадор бўлиб туришни одат қилган-ман. Бирор ибратли янги-ликдан ҳабадор топсам, дар-ҳол ўз шартимга мослаб синаб кўраман, маъқул ке-лса фойдаланаман. Бундан ташқари биз қўйовлар қўй-чиликка оид илмий китоб-ларни ҳам мунтазам ўқиб боришимиз зарур экан. На-зария билан амалиётни бир бирига муносиблай биллиш қангача кўп келтиришни ўз тажрибамда кўрдим.

Бизнинг чўл шартимиз-да қўйлар йил бўйига янги-ловларда бўлади. Шунинг учун янгиловлардан тўғри фой-даланиш муҳимдир. Масалан, мен эз ойларда қатъий ку-м тартибига риоя қилиб ю-рамиз. Кўннинг асосий қис-минини қўйларни янги-латиб боқиб ва суғоришга сар-флайман. Эрталаб соат 5 лад кечинмай қўйлар янгилов-га ёйлади. Соат 10 бўлиб, кун исий бошлашга, отарларни сувга олиб борамиз ва 3—4 соат дам берамиз. Кечки салқинда яна янгилов, соат 23 гача боқамиз. Шу йўл билан қўйлар бир сутка да-вомида ўтлайдилар. Бу кун-нинг салқин пайтига тўғри келаятганлиги учун қўйлар қишгача яхши соғлиқ со-ғлом бўлади.

Отарларнинг қишлоғи-га юқори семизликда янгиб бо-риши ҳар ниҳаддан фойда-лидир. Биринчидан, эгизак қўйлаётган соғлиқлар қў-нади. Иккинчидан, қўй-лар бақувват ва йирик бў-либ турлади. Учинчидан эса, семиз соғлиқларнинг сўти қўй ва сифатли бўлиб, ёш қўйлар тез ва дурку-ри ривожланади.

Бу йил отаримизда 402 бош соғлиқдан 530 та қўй олини. Юзтадан энг соғлиқ эгиз қўйлариди. Ёш қўйлар бақувват ва соғлом бўлиб тез ривожлангани учун уларни ҳозирданқо отарла-ридан ажратиб, отарларни қайта тўзиб бўлди.

ЧЎЛ ХАЗИНАСИ

ТОШКЕНТДАН ШИМОЛ-ШАРҚ ТОМОН ЙЎЛГА ЧИҚқан киши, ҳадемай тўрт томонли уфқда туташиб бепойи кенглик қўйида қўйлар ўзини.

Аббос БАКИРОВ.

Калинин районидида Охунбобоев номи қўйчилик совхозини директори.

варин қилиб, бу соҳадаги план ва мавжурларини мунтазам ортга билан адо этиб келаятирлар. Масалан, шу йилнинг ўтган етти ойи давомида давлатга 250 тон-на қўй гўшти топиришми-ни керак эди. Амалда эса 460 тонна гўшт сотилди. Шунинг қўйчилик, гўшта топиришдан қўйларнинг ўрта-ча тирик вазни пландаги 42 килограмм ўрнига 52 ки-лограммга тўғри келди. Қўй-ларни юқори семизликда топириш ҳисобида 2762 бош қўйни сақлаб қолдик. Шу йўл билан йил сайин чорва тўғини қўйиштириб бормоқдамиз.

Барча отарларда сараджи зотли қўйлар боқилмайдиган бўлганидан сўнг жун қир-чи олиш кўпайиб, сифати ҳам яхшиланди. Бу йил би-ринчи қирқимда 49 тонна ўрнига 60 тонна жун оли-ни ва ярим йиллик план 125 процент қилиб бажар-илди. Жуннинг ҳар бир килограмми 9 сўмдан со-тилади.

Қўйларни парвартиш қи-лишининг илгор усуллари кенг қўлланилиб, маҳсулот сифати ошган сари даромад ҳам кўпайиб бораётди. Бир центнер қўй гўштининг та-нархи 87 сўмга тушгани ҳолда, давлатга 140 сўмдан сотаётимиз.

Йил сайин олинаётган мў-май даромад совхозимизда ободонлаштириш ишлари қўламни кенгайтириб, қў-пон-қўйчиликнинг турмуш ва иш шартларини янада яхшилаш имконини бера-ётди. Чорвадорларимиз 3—4 хонали замонавий уйлар-да яшамоқда. Хоналар си-фатли мебеллар билан жи-ҳозланган. Баллонли газ уз-лунсиз келтириб турилди. Айниқса, қўлга ичимлик то-за сув келтирилганлиги ҳам-ма учун қўйовчи янглик бўлди. 24 километр масо-фага қўйур ётиқлиди. Сир-лардан сув олиб келинди. Водопровод қанларидан тўғовсиз сув келиб тур-ибди. Деярли ҳамма хонадо-ларда электр қувавати ҳо-сил қиладиган қурилмалар бор.

Қўйовларимиз гўшта топиришмоқда қўйларни алоҳида раион асосида пар-

НАСЛИ ҚЎЙ АСЛ ҚЎЙ

ТОШКЕНТ областининг тоғ ва тоғ ён бағри зонасида азалдан кам маҳсул бўлган думбали, жайдарни зотли қўйлар боқиларди. Уша даврда бизнинг ҳўжаликда ҳар бир қўйдан 1,3 кило-граммдан жун қирчиб оли-лар, уларнинг тирик вазни 32 килограммдан ошмас эди. Давлат бир килограмм жунга 2 сўм 50 тийиндан ортқ пул тўламади. Ҳар юз бош соғлиқдан 80 тадан қўйи олинади.

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтини қўйчилик бўлимининг оли-млари ўз олдларига ҳам гўшт, ҳам сифатли жун бе-радиган қўй наслини яратиш вазифасини қўйди. Шу мақсадда совхозимизда ил-мий-тадқиқот ишларини бош-лаб юборишди.

Янги яратилган насл қандай бўлиши керак? Олим-ларнинг назарида бу қўй-нинг жунини бир хилда, ярим майин, гўштор, тоғ шари-ни ва Ўзбекистон бағри чи-

Ҳайдар ШЕРАЛИЕВ,
«Охангарон» совхозининг бош зоотехниги

дамли бўлмоғи лозим эди. Соғлиқларнинг тирик вазни 60—65 килограммга, қўй-қорларини 90—120 кило-граммга етиши, ҳар бир қўйдан 3—4 килограммдан, қўйқордан 5—6 килограмм-дан жун қирчиб олиниши, бу жундан 55—60 процент соф тола чиқиши, жуннинг ранги оқ бўлиб, узунлиги 11—12 сантиметрдан кам бўлмаслиги зарур эди.

Олимлар дастлабни бир неча қўй янгиловлар соғли-қларини назарда тутиб, зот-ли қўйқорлар билан урчи-тишди. Қавқаз меринос бе-лизи танланмади. албатта. Ундан 6—7 килограммдан жун қирчиб олиниши билан бир қаторда у республика-миз қишлари ва шариотга тез қишқарибди. Аммо, янги наслдаги қўйлардан жун қирчиб олиш қўйгани бил-ан селекционерларини тала-нинг узунлиги, қўйи олиш қиёқтирмасди.

Қўйларнинг маҳсулдор-лигини ошириш учун жайла-ри қўй билан қавқаз ме-ринос зотли қўйлар дурағайи Москва областидида Волоко-ламскдан келтирилган ли-нолди зотли қўйлар билан урчигилди. Линколди зотли қўйлар бошқа қўйларга нис-батан кўп жун ва гўшт бера-ди. Қўйқорлар вазни 100—120, соғлиқлари 65—67 килограмм келади. Қўйқор-лардан 5—6 килограммдан, соғлиқлардан 3—4 кило-граммдан жун қирчиб оли-нади. Жун тоғларнинг узунлиги 30—35 сантиметр-га етади. Бу тоғлар саю-атда юқори сифатли трико-таж ва жун тақимолар тай-ёрлашда ишлатилади.

Тажриба муваффақият-ли чиқди. Линколди зоти билан чағиштирилган дурағайдан яхши қўйлар олина бош-ланди. Шундай қилиб гўшт-дор ва сержун зотли қўй-лар вужудга келди ва янги отарлар ташкил этилди.

ЭРТА ҚЎЙЛАТИШ АФЗАЛЛИКЛАРИ

ПОИТАХТ областининг қўйчилик билан шугуллану-чи ҳўжаликларида эрта қўй-затишти усулига ўтиш тобо-ра кенг қўлчи ёймоқда. Бу янги усулнинг афзаллигидан далолат беради.

Колхозимиз райондаги асосий қўйчилик ҳўжалик-ларидан бири бўлганлиги са-бабли 1968 йилданқо янги усулни синаб қўйишга ки-ришган эди.

Маълумки, эрта қўйла-тишга ўтказилган отарлар-даги соғлиқлар янгириган ик-кинчи яри ва февраль ойи-да қўйилди. Баҳор бошла-либ, тоғ ва тоғ олди зона-ларидаги табиий янгиловлар-да қўйлар эриб, ўт-ўланлар етишмоқда. Барвақт туғил-ган қўйлар анча ўсб, ба-қувват бўлиб қолади. Янги-

Валентин ДЕ,
Коммунистик районидида «Правда» колхозини қўйчилик бригадаси бошлиғи.

ларга олиб чиқилган, отар-даги қўйлардан қолтирмай, табиий озуқаларни исте-моқ қилаверади. Бундан ташқари улар ённинг жази-рамасига тез қўйчиб яхши ривожланади.

Биз қўйларни она қўй-лардан ажратиб, отарларни қайта тузишда қўйқорлар-ни наслдорлигини тўла текшираимиз. Арқисиз деб тоғилларнинг алоҳида а-жратиб олиб, тез бониб се-литирини учун қолдирамиз. Улар бошқадон дон, макмаж-хори ва ақриқ атраки са-баб турларини экинган май-донларда 45—60 кун даво-

мида яйратиб боқилади. Шунингдан, гўза чигити чиқин-дис, қушқара бериб турила-ди. Бу эса, ёш қўйларни 6,5—7 ойлиқдаёқ, яъни келгуси йилга қолдирмай, тирик вазини 42—44 кило-граммга етказиб гўшта то-пириш имконини бераётди. Натияжада, қишлоқ учун жамғариладиган озуқа тежаб қолиниб, бўғоз соғлиқлар-нинг раионга тўйимли қилиб тузилади.

Қишлоқ даврида бўғоз соғлиқлар учун қамлада 200 килограмм сифатли беда ва барра пайидага ўрилган та-биий пичан, 50 килограмм концентратлаштирилган ем ажратилади. Қўйзатиш масъуми бошланганда сўнг эгиз қўйлардан соғлиқлар ажратилиб, яхши жинҳозлан-

Саҳифани Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқи-қот институтини илмий ходими, қишлоқ ҳўжалик фанлари кандидати В. Уриқий билан «Тошкент ҳа-қиқати»нинг махсус муҳбири А. Йўлдошев тайёр-лаган.

